

İŞVEREN SİGORTA PRİMİNE %5 HAZİNE KATKISI MUHASEBE KAYITLARI

Giris:

Sosyal Güvenlik Sistemi elden geçirilerek 5510 Sayılı Kanun ile yeni bir düzen getirilmiştir.

5510 Sayılı Kanun 81. maddesi Prim oranları ve Hazine katkısını düzenlemektedir.

81.madde I bendinde belirtilen koşullara uygun hareket eden işverenlerin Sigorta primlerinin işveren hissesine ait tutarının %5'i Hazinece karşılanır. Ve Hazinece karşılanan prim tutarları Gelir ve Kurumlar Vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Yazımızın konusu anılan madde gereği Hazinece karşılanan prim tutarı ile ilgili uygulama örnekleridir.

Serbest meslek ve işletme defteri tutan işverenler Sosyal Güvenlik Primini zamanında ödemeleri halinde işveren hissesini %5 eksiği ile gider yazacaklardır. Bilanço esasında defter tutan Tüccarların muhasebe kaydına ait 2 görüş oluşmuştur.

Birinci Görüş:

- 5510 Sayılı Kanun 81.maddesi a) bendinde Malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranı %20 olarak belirlenmiş ve bunun %9'u sigortalı hissesi %11'i işveren hisse olduğu açıkça belirtilmiştir.

- Kanunun I bendinde %11 olan işveren hissesinin %5'inin bazı koşullarda Hazinece karşılanacağı ifade edilmektedir. Bu %5 Hazinece sağlanan bir teşviktir.

- %11 işveren hissesini %5'i karşılanamayan işverenler ile bu özelliği taşıyan işverenlerin sigorta prim yükü aynı olmalıdır.

- %5 Teşvik olduğundan ve kanun gereği gider ve maliyet olarak dikkate alınamayacağından doğrudan gelir tablosu ile ilişkilendirilmesi gerekir.

İkinci Görüş:

Bu görüşü savunanlar ise olayı şöyle değerlendirmektedir.

- Bir işadınının ücret maliyetini belirlerken yöntemi, İşçiye Net ödediği + G.V ergi + Damga V + Sigorta Primi = İşçilik maliyeti şeklindedir. (Burada Sigorta primi Hazine katkısı haricindeki tutardır)

- V.U.K. md 262 maliyet bedeli iktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi veyahut değerinin arttırılması münasebetiyle yapılan ödemelerle bunlara müteferri bilumum giderlerin toplamını ifade eder. Bu ifade işverenin maliyet yorumu ile örtüşmektedir.

- 5510 Sayılı Kanun 81/1 bendi..... Hazinece karşılanan prim tutarları Gelir ve Kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamaz.

- 5510 Sayılı Kanun I bendindeki koşulları taşıyan işverenler için ay sonunda tahakkuk ettirilen prim bordrosunda açıkça işveren ve Hazine tutarları ayrı ayrı gösterilmektedir.

- Vergi Hukukunda dönemsellik esastır. O döneme ait işlemler dönem itibariyle tahakkuk ettirilip kaydedilir. İşletme için yükümlülük taşımayan bir işlem tahakkuk ettirilmez.

- İşverene herhangi bir nedenle primi süresinde ödeyememesi durumunda o zaman Hazine hissesi yüklenmektedir. %5, Kanuni düzenlemeye uymayan işverenler için ekonomik cezadır. Bir finansman yüküdür.

X İşletmesinin esas ücreti 100 YTL'dir. (Sigorta Primi hariç diğer yükümlülükler ihmal edilmiştir.) Tüm sigorta kolları prim oranı % 37'dir.

İşletme %5 indirimden yararlanabilme koşullarına haizdir.

Birinci Görüşe Göre;

Ay sonu Tahakkuk

-----31.10.2008-----			
720-730-740-750-760-770			122,00
01 Esas Ücret	100,00		
02 İşveren Sig.Hissesi	22,00		
	335	-----	-----
	360	-----	-----
	361 Ödenecek Sosyal Güv.Kesi		37,00
	01 Sigortalı Hissesi	15,00	
	02 İşveren Hissesi	22,00	

Ekim Ayı Ücret Tahakkuku

Kasım ayında ödemenin yapılması durumunda			
-----30.11.2008-----			
361 Ödenecek Sosyal Güv.Kesi			37,00
01 Sigortalı Hissesi	15,00		
02 İşveren Hissesi	22,00		
	102 – Bankalar		32,00
	602 – Diğer Gelirler		
	01 Hazine katkı Payı		5,00

Ekim ayı prim ödemesi

Bu görüşe göre Geçici Vergi ve bihassa dönem sonunda yapılması gereken kayıt

-----31.12.2008-----			
181- Gelir Tahakkukları		5,00	
	721-731-741-751-761-771		5,00

..... ayı giderlere dahil edilmiş bulunan hazine katkı payı

Ödemenin yapılmaması halinde

-----30.11.2008-----	
361 Ödenecek Sosyal Güv.Kesi	37,00
01 Sigortalı Hissesi	15,00
02 İşveren Hissesi	22,00
368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Vergi	37,00
Diğer Hükümlülükler	
01 2008 Yılı Ödenmeyen Sig.Primi	
01 – 10.ay primi	37,00
Ödenmeyen Ekim ayı Sigorta Primi	

Aynı örneğin 2.görüşe göre muhasebe kaydı. Bu görüş kayıt noktasında ikiye ayrılmıştır.

1. Görüş Kaydı;

-----31.10.2008-----	
720-730-740-750-760-770	117,00
01 Esas Ücret	100,00
02 İşveren Sig.Hissesi	17,00
335	-----
360	-----
361 Ödenecek Sosyal Güv.Kesi	32,00
01 Sigortalı Hissesi	15,00
02 İşveren Hissesi	17,00

Ekim Ayı Ücret Tahakkuku

Ödenmesi halinde

-----30.11.2008-----	
361 Ödenecek Sosyal Güv.Kesi	32,00
01 Sigortalı Hissesi	15,00
02 İşveren Hissesi	17,00
102 – Bankalar	32,00
Ekim ayı prim ödemesi	

2.Görüş Kaydı;

-----31.10.2008-----	
720-730-740-750-760-770	117,00
01 Esas Ücret	100,00
02 İşveren Sig.Hissesi	17,00
181- Gelir Tahakkukları	5,00
335	-----
360	-----
361 Ödenecek Sosyal Güv.Kesi	37,00

01 Sigortalı Hissesi	15,00
02 İşveren Hissesi	22,00

Ekim Ayı Ücret Tahakkuku

Ödenmesi halinde

-----30.11.2008-----		
361 Ödenecek Sosyal Güv.Kesi	37,00	
01 Sigortalı Hissesi	15,00	
02 İşveren Hissesi	22,00	
	102 – Bankalar	32,00
	181- Gelir Tahakkukları	5,00
Ekim ayı prim ödemesi		

---

2. Görüşe göre primin ödenmemesi halinde

Birinci görüşe göre

-----30.11.2008-----		
780- Finansman gideri	5,00	
	361- Ödenecek Sosyal Güv.Kesi	5,00
	01 İşveren Hissesi	5,00
Ödenmeyen Ekim ayı Hazine Katkısı		

İkinci görüşe göre

-----30.11.2008-----		
780- Finansman gideri	5,00	
	181- Gelir Tahakkukları	5,00
	01 Hazine Katkı payı	5,00
Ödenmeyen Ekim ayı Hazine Katkısı		

Primin ödenmemesi neticesinde her iki görüşün devam muhasebe kaydı

-----30.11.2008-----		
361 Ödenecek Sosyal Güv.Kesi	37,00	
01 Sigortalı Hissesi	15,00	
02 İşveren Hissesi	22,00	
	368 Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Vergi	37,00
	Diğer Hükümlülükler	
	01 2008 Yılı Ödenmeyen Sig.Primi	
	01 – 10.ay primi	37,00
